

شماره: ۱۰۳/۲۹۸

تاریخ: ۱۴۰۲/۰۷/۱۶

پیوست:

بایسته

وزارت آموزش و پرورش
سازمان آموزش و پرورش استثنایی
دفتر رئیس

مشارتورم، رشدتولید

« من به مسئولین توصیه می‌کنم که قضیه کودکان استثنایی را جدی بگیرند.»

مقام معظم رهبری (مدظله العالی)

کمیته مستندسازی
بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های اداری
اعضای شورای معاونان جهت استحضار

واحدهای مجری:

استان: مدیرکل/رئیس اداره استثنایی

شهرستان، منطقه، ناحیه:

واحدهای آموزشی:

همانگ‌کننده در استان کمیته مستندسازی

کد: ۱۲/۱۰۳/۰۲/۱/۵ص

مدیرکل محترم آموزش و پرورش استان...

با سلام و احترام،

ضمن آرزوی توفیق روز افزون، به منظور انسجام و بهینه سازی روند تأسیس و توسعه مدارس دوره های اول متوسطه پیش حرفه‌ای و دوم متوسطه کاردانش خاص دانش‌آموزان با نیازهای ویژه، به پیوست دستورالعمل تأسیس و توسعه مدارس دوره‌های مذکور جهت اجرا ارسال می‌گردد. ضمناً این موضوع یکی از شاخص‌های ارزیابی عملکرد ادارات آموزش و پرورش استثنایی محسوب می‌شود.

حمید طریفی حسینی

معاون وزیر

و رئیس سازمان آموزش و پرورش استثنایی

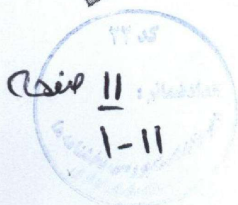

دستورالعمل تاسیس و توسعه مدارس

دوره‌ی اول متوسطه پیش حرفه‌ای

و دوره دوم متوسطه کار دانش خاص دانش آموزان با نیازهای ویژه

سال ۱۴۰۲

یکی از اهداف غایی آموزش دانش‌آموزان با نیازهای ویژه دستیابی آنان به خودکفایی فردی، اجتماعی و اقتصادی می‌باشد به گونه‌ای که این افراد بتوانند ضمن احساس خود ارزشمندی عضو مفیدی در جامعه نیز باشند و این مهم از طریق آموزش مهارت‌های زندگی و حرفه‌ای به این گروه از دانش‌آموزان محقق می‌شود. با عنایت به بند ۴ ماده ۳ اساسنامه سازمان آموزش و پرورش استثنایی و مواد ۴ و ۸ قانون تشکیل شورای آموزش و پرورش استان، شهرستان‌ها و مناطق کشور و به منظور توسعه امکانات آموزشی، پرورشی، ایجاد فرصت تحصیلی مبتنی بر عدالت محوری و جلوگیری از وقفه تحصیلی برای دانش‌آموزان با نیازهای ویژه تاسیس و توسعه مدارس دوره اول متوسطه پیش حرفه‌ای و دوره دوم متوسطه کاردانش خاص دانش‌آموزان با نیازهای ویژه، برای این گروه از دانش‌آموزان بر اساس شرایط زیر مقدور می‌باشد.

ماده (۱) ضوابط تاسیس و توسعه مدارس دوره اول متوسطه پیش حرفه‌ای:

- ۱- تعداد دانش‌آموزان واجد شرایط براساس ضوابط مربوط به تشکیل کلاس ۶ تا ۱۱ نفر می‌باشد. تبصره: در صورت وجود نیروی انسانی و رعایت تراکم استانی و سایر ضوابط، تشکیل کلاس زیر ۶ نفر هم بلامانع است.
- ۲- تامین نیروی انسانی متخصص و فضای آموزشی مناسب الزامی است. تبصره ۱: در صورت نبود فضای آموزشی مستقل، استفاده از فضای سایر مدارس استثنایی جهت تشکیل کلاس‌های ضمیمه به شرط رعایت مفاد این دستورالعمل و شرایط زیر بلامانع است:
 - الف - تشکیل کلاس ضمیمه در مدارس دوره ابتدایی باید به نحوی باشد که در پذیرش نوآموزان و دانش‌آموزان آن مدرسه و روند آموزشی آن‌ها خللی وارد نگردد.
 - ب- یک شیفت بودن مدرسه (دائم صبح) دوره ابتدایی و پیش‌دبستانی الزامی است.
 - ج - تفکیک حیاط و سرویس بهداشتی دانش‌آموزان دوره ابتدایی و پیش‌دبستانی الزامی است.
 - د- مدرسی که به صورت ضمیمه تشکیل می‌شوند ملزم به اجرای آیین‌نامه و دستورالعمل‌های مربوط به دوره اول متوسطه پیش حرفه‌ای می‌باشند و مسئولیت حسن اجرای ضوابط با مدیر مدرسه خواهد بود.
 تبصره ۲: در صورت نبود فضای آموزشی مستقل و مناسب، تشکیل کلاس ضمیمه در مدارس دوره اول متوسطه عادی/ دوره دوم متوسطه کاردانش خاص به شرط رعایت مفاد این دستورالعمل بلامانع است.
- ۳- وجود کارگاه کاروفناوری مورد نیاز بر حسب تعداد کلاس‌های هر پایه و هم چنین تامین کارگاه آشپزی و تجهیزات و وسایل آن الزامی است.
- ۴- اعتبارات و راهکارهای لازم جهت تهیه تجهیزات، وسایل و مواد اولیه کارگاه‌ها پیش بینی گردد.
- ۵- تشکیل کلاس مختلط (دختر و پسر) در هر شرایطی ممنوع است.
- ۶- سازماندهی کلاس‌های دوره اول متوسطه پیش حرفه‌ای در نوبت صبح انجام شود
- ۷- حداقل تعداد دانش‌آموز جهت تشکیل یک مدرسه دوره اول متوسطه پیش حرفه‌ای ۲۵ نفر می‌باشد.

ماده ۲) تاسیس و توسعه مدارس دوره دوم متوسطه کاردانش خاص آموزان با نیازهای ویژه:

- ۱- به منظور بررسی و تامین امکانات مورد نیاز جهت تاسیس مدارس دوره دوم متوسطه کاردانش خاص دانش آموزان با نیازهای ویژه استان، کمیته تخصصی آموزشی و پرورشی با دعوت از اعضای زیر تشکیل شود:
- مدیر کل آموزش و پرورش استان یا نماینده تام الاختیار ایشان (رئیس شورا)
 - معاون توسعه مدیریت و پشتیبانی اداره کل آموزش و پرورش استان
 - رییس اداره آموزش و پرورش استثنایی استان (دبیر شورا)
 - کارشناس مسؤل آموزش
 - کارشناس آموزش مربوطه
 - نماینده مدیران مدارس دوره دوم متوسطه کاردانش خاص استان
 - نماینده انجمن اولیا و مربیان دانش آموزان با نیازهای ویژه استان

وظایف شورا:

- برنامه ریزی و تامین وسایل و امکانات آموزش حرفه ای مدارس دوره دوم متوسطه کاردانش خاص دانش آموزان با نیازهای ویژه
 - توسعه رشته های مهارتی دانش آموزان با نیازهای ویژه بر اساس توانمندی دانش آموزان و همچنین آمایش سرزمینی و نیاز بازار کار استان و منطقه
 - تامین و توسعه فضاهای آموزشی مورد نیاز آموزش حرفه ای به دانش آموزان با نیازهای ویژه
 - تامین نیروی انسانی متخصص جهت آموزش حرفه ای به دانش آموزان با نیازهای ویژه
 - تلاش جهت جلب منابع مالی آموزش حرفه ای دانش آموزان با نیازهای ویژه
 - ایجاد امکانات لازم برای افزایش کیفیت آموزش مهارتی و ارتقای مهارت دانش آموزان با نیازهای ویژه
 - جلب مشارکت های مردمی برای ایجاد و تجهیز کارگاه های مدارس دانش آموزان با نیازهای ویژه
- ۲- مجوز تاسیس و توسعه مدارس دوره دوم متوسطه کاردانش خاص دانش آموزان با نیازهای ویژه بر اساس ضوابط زیر صادر می گردد:

- الف) تعداد دانش آموزان واجد شرایط براساس ضوابط مربوط به تشکیل مدرسه مستقل ۲۵ نفر می باشد.
- ب) تامین نیرو های انسانی واجد شرایط مورد نیاز (دبیران رشته های مهارتی باید دارای رشته تحصیلی مرتبط با رشته مهارتی و یا گواهینامه استاندارد مهارت از سازمان های متولی آموزش حرفه ای باشند.) الزامی است.
- ج) تامین فضای آموزشی مناسب الزامی است.

تبصره ۱: در صورت نبود فضای آموزشی مستقل، به شرط رعایت مفاد این دستورالعمل استفاده از فضای مدارس استثنایی و یا مدارس دوره های اول و دوم متوسطه عادی جهت تاسیس مدرسه ضمیمه تا ۲۵ نفر دانش آموز بلامانع است.

تبصره ۲: مدارسی که به صورت ضمیمه تشکیل می شوند ملزم به اجرای آیین نامه و دستورالعمل های مربوط به دوره دوم متوسطه کاردانش خاص دانش آموزان با نیازهای ویژه می باشند و مسئولیت حسن اجرای ضوابط با مدیر مدرسه خواهد بود

تبصره ۳: استفاده از فضای مدارس دوره ابتدایی استثنایی جهت تشکیل کلاس های ضمیمه به شرط رعایت مفاد زیر بلامانع است:

- تشکیل کلاس ضمیمه در مدارس دوره ابتدایی باید به نحوی باشد که در پذیرش نوآموزان و دانش آموزان آن مدرسه و روند آموزشی آنها خللی وارد نگردد.

- یک شیفت بودن مدرسه (دائم صبح) دوره ابتدایی و پیش دبستان الزامی است.
- تفکیک حیاط و سرویس بهداشتی دانش آموزان دوره ابتدایی و پیش دبستانی از دانش آموزان دوره دوم متوسطه کاردانش خاص الزامی است.

تبصره ۴: در صورت تشکیل کلاسهای ضمیمه دوره دوم متوسطه کاردانش خاص در هنرستانهای کاردانش فنی و حرفه ای، به موارد زیر توجه شود:

- تشکیل کلاس ضمیمه در مراکز کاردانش و فنی و حرفه ای منوط به موافقت اداره کل آموزش و پرورش استان، کارشناسی ذیربط و مدیر مدرسه کاردانش و فنی و حرفه ای می باشد.
- بسترسازی فرهنگی مناسب در مرکز کاردانش و فنی و حرفه ای برای پذیرش دانش آموزان با نیازهای ویژه فراهم شود.
- رشته مهارتی دانش آموزان در کلاس ضمیمه، مرتبط با رشته مهارتی دانش آموزان در هنرستان کاردانش و فنی و حرفه ای باشد، تا امکان استفاده از فضای کارگاهی مدارس کاردانش و فنی و حرفه ای برای دانش آموزان فراهم شود.

د) وجود کارگاههای مهارتی مورد نیاز بر حسب تعداد کلاسهای هر پایه، متناسب با مجموع ساعات کارگاهی برنامه هفتگی و تامین تجهیزات کارگاهی و آموزشی الزامی است.

ه) اعتبارات و راهکارهای لازم جهت تهیه مواد اولیه مورد نیاز کارگاهها پیش بینی گردد.

و) کارگاههای آشپزی، مهارت‌های زندگی و رایانه در مدرسه و تامین تجهیزات و وسایل آن الزامی است.

۳- اداره کل آموزش و پرورش استان موظف است درخواست مجوز تاسیس دوره دوم متوسطه کاردانش خاص (کاربرگ‌های تکمیل شده شماره ۱ یا ۲ پیوست) را تا تاریخ ۱۵ خرداد هر سال، پس از اخذ مصوبه شورای آموزش و پرورش استان/شهرستان به سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور ارسال نماید.

۴- اداره کل آموزش و پرورش استان موظف است پس از صدور مجوز، در زمان لازم نسبت به تاسیس مدرسه اقدام نماید

۵- اداره کل آموزش و پرورش استان موظف است تمهیدات لازم جهت افزایش مهارت‌های عمومی و حرفه‌ای دبیران و هنرآموزان مدارس دوره دوم متوسطه کاردانش خاص را فراهم نماید.

۶- اداره کل آموزش و پرورش استان موظف است پس از تأسیس مدرسه گزارشی از وضعیت موجود (کاربرگ شماره ۳ پیوست) را تا تاریخ ۱۵ آبان هر سال به سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور ارسال نماید.

۷- اداره کل آموزش و پرورش استان قبل از صدور مجوز تاسیس باید به شرایط زیر توجه کند:

الف- هر سال با توجه به نیاز، توسعه این مدارس را از نظر تامین مالی و نیروی انسانی و اعتبارات استان پیش‌بینی کند.

ب- تشکیل کلاس مختلط (دختر و پسر) در هر شرایطی ممنوع است.

ج- کلاس‌های دوره دوم متوسطه در کاردانش خاص نوبت صبح سازماندهی شود.

د- به منظور هدایت حرفه‌ای دانش‌آموزان، در مدارس دارای ۱۲ نفر به بالا در پایه دهم، ارائه دو رشته مهارتی مورد توجه قرار گیرد.

ه- از آن جا که صدور مجوز تأسیس توسط اداره کل آموزش و پرورش استان به منزله اعلام آمادگی استان برای تامین امکانات مورد نیاز تلقی خواهد شد؛ بنابراین ملزم است در زمینه تامین نیروی انسانی متعهد، متخصص و تجهیزات و فضای متناسب با مدرسه مورد درخواست، پیش‌بینی‌ها و اقدامات لازم را به عمل آورد.

درخواست مجوز تاسیس مدرسه دوره دوم متوسطه کار دانش خاص دانش آموزان با نیازهای ویژه
در سال تحصیلی

۱- مشخصات کلی

استان : شهر : منطقه / ناحیه :

نوع مرکز : مستقل : نام مدرسه :

تعداد دانش آموزان واجد شرایط جنسیت

تعداد دانش آموزان به تفکیک نوع معلولیت :

(الف)

(ب)

(ج)

سایر گروه‌ها

کم توان ذهنی

۲- پیش بینی نیروهای آموزشی

چه تمهیداتی جهت جذب نیروهای مورد نظر گرفته شده است ؟

- دبیران دروس عمومی و انتخابی :

- دبیران رشته‌های مهارتی:

۳- فضای آموزشی

تعداد کلاس تعداد کارگاه کلاس رایانه آشپزخانه خاص دانش آموزان

آشپزخانه ۲ منظوره * سایر موارد

آیا امکان توسعه فضای آموزشی برای سال آینده وجود دارد؟

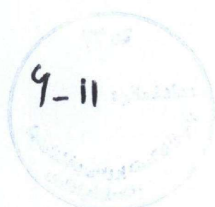
* آشپزخانه ۲ منظوره، حداقل باید دارای فضای ۲۰ متری باشد تا امکان استفاده دانش آموزان از فضا فراهم شود.

چه رشته‌های مهارتی را جهت تحصیل دانش آموزان دوره دوم متوسطه کار دانش خاص دانش آموزان با نیازهای ویژه پیش بینی نموده‌اید؟

۵- اعتبارات

چه میزان اعتبار برای تشکیل مدرسه دوره دوم متوسطه کار دانش خاص پیش‌بینی کرده‌اید؟

امضا :	نام و نام خانوادگی :	
.....	نماینده انجمن اولیاء و مربیان دانش آموزان با نیازهای ویژه استان
.....	نماینده مدیران مدارس دوره دوم متوسطه کار دانش خاص استان
.....	کارشناس آموزش اداره آموزش و پرورش استثنایی
.....	کارشناس مسئول آموزش اداره آموزش و پرورش استثنایی
.....	رئیس اداره آموزش و پرورش استثنایی استان
.....	معاون پشتیبانی اداره کل آموزش و پرورش استان
مهر و امضاء	مدیر کل اداره کل آموزش و پرورش استان

درخواست مجوز تشکیل کلاس های ضمیمه دوره دوم متوسطه حرفه ای در مدرسه دوره
در سال تحصیلی

۱- مشخصات کلی

استان : شهر : منطقه / ناحیه :

کلاس ها ضمیمه مدرسه مستقل است.

تعداد دانش آموزان دارای شرایط در سال جاری جنسیت

پیش بینی تعداد دانش آموزان واجد شرایط در سال آتی

پیش بینی تعداد دانش آموزان واجد شرایط در دو سال آتی (الف)

تعداد دانش آموزان به تفکیک نوع معلولیت : (ب)

کم توان ذهنی سایر گروه ها (ج)

۲- پیش بینی نیروهای آموزشی

چه تمهیداتی جهت جذب نیروهای مورد نظر گرفته شده است ؟

- دبیران دروس عمومی و انتخابی :

- دبیران رشته های مهارتی :

۳- فضای آموزشی

تعداد کلاس تعداد کارگاه کلاس رایانه آشپزخانه خاص دانش آموزان

آشپزخانه ۲ منظوره سایر موارد

آیا امکان توسعه فضای آموزشی برای سال آینده وجود دارد؟

* آشپزخانه ۲ منظوره، حداقل باید دارای فضای ۲۰ متری باشد تا امکان استفاده دانش آموزان از فضا فراهم شود.

چه رشته‌های مهارتی را جهت تحصیل دانش آموزان دوره دوم متوسطه کار دانش خاص دانش آموزان با نیازهای ویژه پیش بینی نموده اید؟

۵- اعتبارات

چه میزان اعتبار برای تشکیل کلاس‌های ضمیمه دوره دوم متوسطه کار دانش خاص پیش بینی کرده اید؟

امضا :	نام و نام خانوادگی :	
.....	نماینده انجمن اولیاء و مربیان دانش آموزان با نیازهای ویژه استان
.....	نماینده مدیران مدارس دوره دوم متوسطه کار دانش خاص استان
.....	کارشناس آموزش اداره آموزش و پرورش استثنایی
.....	کارشناس مسئول آموزش اداره آموزش و پرورش استثنایی
.....	رئیس اداره آموزش و پرورش استثنایی استان
.....	معاون پشتیبانی اداره کل آموزش و پرورش استان
مهر و امضاء	مدیر کل اداره کل آموزش و پرورش استان

گزارش از مدارس جدید التاسیس دوره دوم متوسطه کار دانش خاص دانش آموزان با نیازهای ویژه
در سال تحصیلی

۱- اطلاعات کلی :

تعداد دانش آموز به تفکیک نوع معلولیت		تعداد	جنسیت	ضمیمه *	مستقل	نام مدرسه	شهر	استان

* مدرسه، ضمیمه چه مقطع / گروه می باشد؟

توضیحات قابل ذکر

.....

.....

۲- فضای آموزشی :

تعداد کلاس	تعداد کارگاه (با ذکر متر از هر کارگاه)	آشپزخانه خاص دانش آموزان	آشپزخانه دو منظوره (با ذکر متر از)	اتاق رایانه و تعداد آن

توضیحات قابل ذکر

.....

.....

.....

۳- اطلاعات مربوط به دروس مهارتی:

- نام رشته مهارتی

- نام رشته مهارتی

